

Вказані способи перекладу є основними при тлумаченні стійких словосполучень. Адекватний переклад виразів є важливим елементом передачі смислових та стилістичних особливостей оригіналу.

В. В. Завірюха, асистент кафедри педагогіки і психології

КОНТРОЛЬ ЯК ІНСТРУМЕНТ ДІАГНОСТИКИ ЗНАТЬ ТА СПОСІБ РОЗВИТКУ ЗДАТНОСТІ СТУДЕНТІВ ДО ПРОФЕСІЙНОГО САМОЗРОСТАННЯ

Формування і розвиток здатності студентів до професійного самозростання — веління часу та важлива мета вузівської освіти. Одними зі складових елементів здатності студентів до професійного самозростання є здібності взаємо та самоконтролю. Традиційні системи контролю знань та вмінь у вузах у даний час вступають в протиріччя із сучасними вимогами до підготовки кваліфікованих конкурентноспроможних фахівців, які б були здатні самостійно оцінювати ситуацію, що склалася у динаміці професійної діяльності, усвідомлювати себе в даній ситуації, приймати рішення та самостійно вдосконалювати власні професійно значущі особистісні якості. Але традиційні системи контролю не забезпечують виконання цих вимог. Головний недолік традиційних систем контролю очевидний — вони не сприяють активній ритмічній самостійній роботі студентів, а також, що головне, розвитку здібностей взаємо та самоконтролю як елементів здатності студентів до професійного самозростання, що знаходить вираження в складності адаптації студентів до учбово-професійної діяльності, у підвищеній тривожності та невпевненості в собі. Усі «нитки» контролю і «важелі» управління знаходяться в руках викладача. Це позбавляє студентів ініціативи, самостійності і змагання в навчанні.

Ці недоліки можливо усунути впровадженням в навчальний процес системи взаємо та самоконтролю студентами знань та вмінь в особистісно-орієнтованій розвиваючій технології навчання, де основні «нитки» контролю передаються від викладача до студента з правом викладача на заохочувальні та штрафні санкції залежно від результатів спостереження за роботою студентів та вибіркового контролю зрізів їх знань. Студенти самі визначають шкалу оцінки та зіставляють її з відповідним рівнем знань та вмінь (на перших етапах сумісно з викладачем), а потім на кож-

ному занятті студенти здійснюють самооцінку та попарну взаємну оцінку знань, готовності до заняття та роботи на занятті. В разі збігу оцінок обидва студента отримують заохочувальні бали. В разі безпідставного завищення оцінки, той, хто зависив, отримує штрафні бали.

Для підвищення змагальності та групового впливу на результативність навчання кожного студента, взаємо та самоконтроль доповнюється заохочувальною системою балів підгруп та груп в залежності від сумарних балів результатів взаємо і самоконтролю. Студенти підгруп та груп, що на певному етапі вивчення дисципліни (модульний контроль, залік, іспит) набрали найбільшу кількість балів заохочуються, наприклад, звільняються від контрольного заходу з виставленням самооцінки.

Така система контролю, як інструмент діагностики знань та вмінь, значно зменшує тривожність студентів та підвищує впевненості в собі: студент знає, що на кожному практичному занятті він буде оцінений і сам прийме участь в оцінюванні.

Крім того, ця система контролю дозволяє розвивати у студентів здібності взаємо і самоконтролю. Теоретичною основою цього є діяльнісний підхід до визначення здібності (здатності), згідно з яким характеристики і властивості здібності визначаються характером та властивостями відповідної діяльності, а сама здібність формується та розвивається в процесі цієї діяльності і її забезпечує. Включення студентів в діяльність з взаємо та самооцінювання знань та вмінь в процесі навчання сприяє формуванню та розвитку у них відповідних здібностей

Таким чином, впровадження в навчальний процес система взаємо та самоконтролю дозволить одночасно мати інструмент діагностики знань та вмінь студентів та спосіб розвитку елементів здатності студентів до професійного самозростання.

І. Є. Захарова, О. Ю. Марищук,
викладачі кафедри іноземних мов ФЕФ

САМОСТІЙНА РОБОТА СТУДЕНТІВ ЯК СКЛАДОВА ЧАСТИНА НАВЧАННЯ У ВНЗ

Організація самостійної роботи, керівництво нею — це відповідальна та складна робота кожного викладача. Виховання активності и самостійності необхідно розглядати як складову частину виховання. Ця задача стає перед кожним викладачем в числі завдань першочергової важливості.